

История на Студентско астрономическо общество на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“

На 12.11.2010 г. по идея на д-р Веселка Радева, учител в НАОП "Николай Коперник" - гр. Варна се обсъди възможността за създаване на астрономическо общество към Шуменския университет "Епископ Константин Преславски", което да обедини студентите от различни специалности, проявяващи интерес към астрономическите обекти и явления. На 13.11.2010 г. се състоя събрание на студенти от III и IV курс от специалност Астрономия, на което Студентското астрономическо общество (CAO) на Шуменския университет (ШУ) беше учредено.

Учредителите на CAO са Сунай Ибрямов, Мария Радева, Калин Колев, Михаил Янков, Десислава Иванова, Ивайло Бонев, Гюлчин Муталиб, Емел Руфиева, Сейнур Шабанова и Сияна Стефанова. Те единодушно избраха Сунай Ибрямов за първи председател на CAO и Мария Радева - за първи секретар на Обществото. На събранието бе гласуван и Устав на CAO. Според него членове на CAO могат да бъдат само студенти от ШУ, а други желаещи да участват в неговите инициативи могат да се присъединят към него като "приятели на Обществото". През месец декември 2010 г. бяха изработени лого и сайт на CAO.

Към 01.05.2011 г. членовете на CAO наброяват 24 студенти от специалностите Астрономия, Физика, Комуникационни и информационни системи и Математика и информатика. "Приатели на обществото" са ученици, бивши възпитаници на ШУ и астрономическите клубове "Персей" от Долни Чифлик и "Uzay Cobanlari" от Турция.

В началото на 2011 г. бе одобрена молбата на Председателя на CAO за включването на Обществото в списъка с образователно-изследователските екипи на Tzen Maun Observatory. Това е фондация, която разполага с две обсерватории, в New Mexico (САЩ) и Moogook (Южна Австралия), където са разположени общо 10 дистанционни и напълно автоматизирани телескопи. Фондацията дава възможност на одобрените екипи да използват дистанционно тези телескопи за получаване на наблюдателни данни, които могат да се използват за образователни и научни цели.

През 2011 г. CAO се присъедини към международната организация "Астрономи без граници" (Astronomers Without Borders). Обществото поддържа връзка и със студенти от специалност "Астрономия и космически науки" на Истанбулския университет (Истанбул) и Егейския университет (Измир) в Турция.

Основните цели на Студентското астрономическо общество на Шуменския университет са: да популяризира науката астрономия сред студентите на Шуменския университет, както и сред всички възрастови групи от населението на града; да организира наблюдателни програми с научни и любителски цели; да подпомага получаването и обмена на информация между своите членове, както със сродни български, така и с чуждестранни организации; да създава и развива интереса към астрономията, наблюденията и заниманията по астрономия; да организира научни конференции по астрономия за студенти; да съдейства за създаване на планетариум в град Шумен.

Средствата за постигане на изброените цели са: организиране на астрономически наблюдателни кампании за развиване и поддържане на интереса от страна на студентите и гражданството към астрономическите наблюдения и изследвания; организиране на младежки астро-конкурси, образователни проекти и програми, както и други младежки дейности с цел стимулиране на интерес и мотивация за астрономическо образование; организиране на срещи, сбирки, астро-партита за представяне на постиженията на Обществото и на астрономията; организиране на лекции, беседи, дискусии на тема астрономия, както и публични демонстрационни астрономически наблюдения, прожекции на научно-популярни и образователни филми; организиране на експедиции до астрономически обсерватории, планетариуми и археоастрономически обекти, както и експедиции за астрономически наблюдения; организиране участието на студенти в национални и международни научноизследователски проекти по астрономия; предоставяне на материали на астрономическа тематика за публикуване в средствата за масово осведомяване; събиране и съхраняване на астрономическа и научно-популярна литература; издаване на брошури, календари, карти, плакати, оригинални астрономически снимки и други печатни материали на астрономическа тематика; подреждане на изложби с астрономически изображения; полагане на усилия за получаване на съдействие и финансиране от държавни органи и фондации.

За провеждане на своите дейности Студентското астрономическо общество използва базата на Астрономическия център на Шуменския университет, съобразно неговия Правилник.

Оборудването на Астрономическия център се състои от астрономически купол, в който е разположен 15 cm огледален менисков Касегрен телескоп, отличаващ се с голямо зрително поле. Фокусното разстояние на телескопа е 225 cm. Отличното качество на изображението позволява наред с визуалните наблюдения и възможност за фотографиране на небесните обекти. Монтировката на телескопа е екваториална от типа „немска“ включен към нея синхронен двигател, който върти телескопа по часовата ос със скоростта на въртене на небесната сфера. Към монтировката на телескопа вместо противотежест може да бъде монтирана астрокамера.

Астрономическият център разполага още със следното астрономическо оборудване: един 65 mm огледален телескоп Алкор с оптична система „Нютон“, който е предназначен за визуални наблюдения; три телескопа рефрактори с диаметър на обективите по 60 mm, към които може да се монтират прожекционни окуляри с екран; електронен окуляр за фотографиране на небесните тела (окулярът предава изображението на наблюдавания обект директно на монитор); далекогледна тръба. Астрономическият център разполага и със секстанти, звездни карти, оборудвана зала за практически упражнения по астрономия с компютри, софтуер за обучение, обработка и моделиране на наблюдателни данни, както и с богата библиотека.

Наблюденията с малките учебни телескопи се осъществяват от площадката на покрива на Корпус 3 на ШУ. През 2009 г. за популяризиране на астрономията пред Корпус 3 бе построен слънчев часовник.

Личното оборудване на членовете на Обществото се състои в: 76 mm добсънов рефлектор First Scope Celestron с азимутална монтировка; телескоп Fomei RL 700 E Planet с диаметър на главното огледало 76 mm; 13 cm телескоп Bresser Messier N-130 130/1000 EQ; бинокъл 20x60, както и зелен лазер за показване на обекти в небето.

При всяко интересно астрономическо явление CAO организира демонстрационни астрономически наблюдения с телескопите на Астрономическия център на ШУ.

Първото масово мероприятие за популяризиране на астрономията, организирано от Обществото, се състоя на 4 януари 2011 г. Тогава бе наблюдавано частично слънчево затъмнение. CAO осигури свободен достъп до телескопите на Астрономическия център за наблюдение на това интересно астрономическо явление за цялата общественост на Шумен. Това бе и единственото затъмнение, което можеше да се наблюдава от България през 2011 г.

CAO редовно организира наблюдения на метеорни потоци. Те се извършват от Шуменското плато. При ясно небе се извършват ежедневни наблюдения и фотографиране на Слънцето и слънчевите петна.

На 19 март 2011 г., по време на явлението „перигейна сизигия в системата Земя-Луна-Слънце“, бе организирано наблюдение на Супер Луна. Във връзка с честването на Световния ден на авиацията и космонавтиката, CAO се включи в световната инициатива „Нощ на Гагарин“. На 12 април 2011 г. бе осигурен свободен достъп до телескопите на Астрономическия център във връзка с честването на 50 години от полета на първия човек в Космоса. На 15 юни 2011 г. CAO организира наблюдение на пълно лунно затъмнение. Близко 500 шуменци посетиха Астрономическия център за да наблюдават лунното затъмнение, на което пълната фаза беше с продължителност 100 минути.

При предстоящи интересни астрономически явления, CAO предоставя информационни материали за тези явления за публикуване в регионални и национални медии. Досега Председателят на CAO бе интервюиран многократно от медии и поканен за участие в многобройни телевизионни и радио-предавания, сред които Нова телевизия, Българска национална телевизия, „Денят“ на Телевизия Шумен, „Лабиринти на познанието“ на БНР Христо Ботев, „Днес“ на Радио Благоевград, Радио Шумен, Информационна агенция „Фокус“ и др., за да представи дейността на Обществото и да информира за предстоящите астрономически събития.

Студентското астрономическо общество на Шуменския университет събира и съхранява астрономическа и научнопопулярна литература, издава календари и оригинални астрономически снимки за популяризиране на своята дейност и на астрономията като цяло.

За много кратко време от своето учредяване Студентското астрономическо общество на Шуменския университет успя да реализира повечето от целите, които си постави.

През ноември 2011 г. поради изтичане на мандата на действащото ръководство на CAO, за председател на Обществото бе избрана Теодора

Атанасова, а за секретар – Даниел Йоцов. От април 2016 г. председател на САО е Теодор Миланов, а секретар – Иксан Исмаилов.

Прочетете още:

[Ибрямов, С., 2011, ВlgAJ, 17, 163, "Студентското астрономическо общество на Шуменския университет – учредяване, цели и дейности"](#)